

*Heti hírfolyam 2. 2022.
30+1 éve a munkavállalókért * VKDSZ
(2022. különszám VKDSZ) V. évfolyam 2. lapszám*

A VKDSZ 2021. évi beszámolója
(Rövidített, kivonatos változat.)

1. Bevezető:

2021. a kilábalás éve volt a covid-járványból és az ennek köszönhető gazdasági válságból. S bár a második és további hullámok is okoztak problémákat gazdasági-, és a munkakörülmények illetve a hétköznapi élet szempontjából is, mégis ezek enyhébbek voltak az első hullámnál, részben az oltások következtében, részben pedig az enyhébb gazdaságot akadályozó intézkedések miatt. Már érezhető jelei voltak a választásoknak is, melynek a 200 ezres minimálbér (ami egyébként még így is talán a legalacsonyabb az EU-tagállamok között) az egyik megjelenési formája.

Jelentős változás történt a VKDSZ apparátusában, olcsóbb – főállásos alkalmazott nélküli – szervezeti formát alakítottunk ki.

2. Célok, prioritások és megvalósításuk:

Cél volt a „kibeszélős rendezvények” szervezése, a képzés lehetőségeinek növelése, a fürdőágazat erősítése, a belső kommunikáció fokozása, érdekvédelem erősítése, rendezvények tartása, szolgáltatások nyújtása és a taglétszám növelése.

Megtartottuk az érdekvédelmi konferenciát. Szakértői segítséggel elindult az előkészítés az Ágazati Kollektív Szerződés (ÁKSZ) pontosításával kapcsolatosan. Újjá alakítottuk a Víziközmű Ágazati

Párbeszéd Bizottságot és kísérletet tettünk a Fürdő Szakágazati Párbeszéd Bizottság megalakítására is, ami nem sikerült.

Sok erőfeszítéssel, de megalakult és működőképes maradt az új helyi szervezetünk a DAKÖV-nél.

A Heti hírfolyamot működtetjük, mely a belső kommunikáció egyik fontos eszköze. A visszajelzések továbbra is pozitívak, bár a helyi szervezetek hírei továbbra is csak ritkán érkeznek

3. Szervezeti ülések:

Év elején rendkívüli elnökségi ülésen emlékeztünk meg Pásztor László kollégánk, szövetségünk vízágazati alelnöke elvesztéséről. Őszinte részvétellel búcsúztunk tőle a temetésén. Emellett tárgyaltunk az önhibájukon kívül nehéz gazdasági helyzetben lévő többségi önkormányzati tulajdonú társaságok állami támogatásáról is. A megalakult Nemzeti Vízművek

vezérigazgatója, Volencsik Zsolt kezdeményezett egy beszélgetést az ágazat jövőjével kapcsolatosan a MAVÍZ-nél, melyre a VKDSZ elnökét is meghívta.

A februári és márciusi elnökségi ülésen valamint az ezeket követő elektronikusan megtartott Országos Választmányi üléseken az elmúlt év gazdasági lezárása és az új év indítása volt a fő napirend. Esőként elfogadták az elmúlt évről szóló tevékenységi beszámolót, mely két formában, egy rövid és egy részletesebb verzióban készült. Ezután VKDSZ 2020. éves mérleg beszámolója és a hozzá tartozó szöveges kiegészítést került napirendre. Az évet részben takarékosan, részben pedig a járvány miatt programok elmaradásával zárták, így a tervezett költségek alatt maradt az egyenleg. Megvitatták az idei évi költségvetési terveket és a munkaprogramot. Ezután az idei évi „Szakszervezeti Munkáért” kitüntetésekről döntöttek. (Lásd honlapunkon a HH különszámát!)

Ezek mellett az egyik az volt, hogy a VKDSZ megkeresett több az elmúlt évtizedben kilépett szervezetet, jelezve, hogy visszavárja azokat. Több szervezet képviselői személyesen is meglátogatták az anyaszervezetet.

Tárgyaltak az egyik szakszervezeti vezető elbocsátásáról is, s biztosítottuk a kollégát a VKDSZ teljes támogatásáról.

Beszámoltak a résztvevők a helyi pandémiás-intézkedésekről és a bérhelyzetről. Bánkuti Irén a VKDSZ Oktatási és Szociális Alapítványa támogatását kérte az 1 %-os felajánlásokkal, mert lassan elfogy a pénzük, s nem tudják az ágazat diákjait támogatni.

A májusi Elnökségi ülésen megtárgyalták a VKDSZ ügyvezetésében és adminisztrációjában történt változásokat. Az ügyvezető május 11-től megbízásos jogviszonyban dolgozik. Létrehozták az irodavezetői pozíciót, is. Az ügyviteli munkatárs, megbízása megszűnt, feladatait részben az irodavezető, részben az elnök vezetői asszisztense vette át.

A balatonszepezdi ingatlanl kapcsolatban megállapodtak abban, hogy egy balatonszepezdi kihelyezett elnökségi ülés keretében - ügyvéd igénybevételével - átbeszéljük a lehetőségeket, hogy a már nem létező két szakszervezet tulajdonrészét rendezni lehessen.

Az ágazati stratégia még mindig nem ismert a Szövetség előtt, az erre vonatkozó igényt elküldték a BM-nek, az ITM-nek, és a tárca nélküli miniszternek. A Tárca nélküli minisztertől visszaérkező levél tartalmazza azt az információt, hogy hátrányosan nem fogja érinteni a munkavállalókat a változás.

A kihelyezett Elnökségi ülésen megtekintették a balatonszepezdi üdülőt, majd egy a témában jártas ügyvéd tájékoztatóját hallgatták meg és vitatták meg a továbblépés lehetőségeit. A rendezvény végén konzultáció zajlott Volencsik Zsolttal, a Nemzeti Vízművek Zrt. vezérigazgatójával is, amely során az ágazatot érintő stratégiai tervekről, illetve az idei évre vonatkozó bérmegállapodás terveiről tárgyaltak.

Víz világnapja (2021. június 18.): 2021-ben is a covid-járvány miatt csak elektronikusan tarthattuk meg a Víz világnapi ünnepünket, akár csak tavaly. Nyárra azonban lehetővé vált az elmúlt és az idei évi kitüntetettek személyes elismerésére a Széchenyi Fürdő dísztermében.

Júliusi informális Elnökségi/Vezetőségi ülés döntések nélkül: Megvitatták a Nemzeti Vízművek humánstratégiáját, mely elméleties anyaghoz a VKDSZ egy eléggé gyakorlatias anyagot adott át

véleményként. Fölmerült emellett, hogy a minimálbér várható 200 –ezerre emelése

érzékenyen érintheti az ágazatot, s erről szükséges adatokat bekérni. Kovács Sándor, a helyi egyeztetésekről adott tájékoztatót, melyben a VKDSZ vezetése is részt vett. Több kérdést sikerült rendezniük. A BGYH Zrt.-nél van KSZ módosítási terv, de sajnos a vezérigazgató egy sor KSZ kérdést vezérigazgatói utasításban kíván rendezni. Ezzel kapcsolatban fognak tárgyalni. Egy a Gyál és Vecsés területén dolgozó civil szervezet levéltervezetet készített Orbán Viktornak, melyet szeretnék, ha aláírna a VKDSZ. A beérkezett vélemények alapján nem javasolt aláíróként részt venni, mint a MaVíz sem, de támogatni kell őket.

4. Béregyeztetések, bérhelyzet:

Elhúzódó minimálbér tárgyalások után januárban végre megállapodtak a 2021. évi minimálberről és garantált bérminimumról. A megállapodás alapján február 1.-től, 4 százalékkal nőtt a minimálbér, illetve a garantált bérminimum. Már akkor látható volt, hogy a **minimálbér emelés várhatóan mindössze az inflációt fogja követni, s reál-értékű növekedést nem fog jelenteni.**

Az állami tulajdonú cégeknél a kormányzati 0 %-os ajánlat után körvonalazódott egy 3 évre kiterjedő megállapodás is. Ez rendre 4-7-4 %-ot tartalmazott.

200 ezres minimálbér: A második félévben kormány oldalról felvetődött a 200 ezer Ft-os minimálbér lehetősége, melyet a soron következő Nemzeti konzultációban is kérdésként tettek fel. A regionális társaságoknál a 4 %-os emelés a második félévre vonatkozóan megtörtént. Az önkormányzati társaságoknál változó, hogy volt-e, illetve milyen mértékű emelés.

A fürdő ágazatban a tavalyi és idén éveleji válság-helyzet után történtek béremelések, ami pozitív fejlemény.

A garantált bérminimum esetében a minimálbérhez hasonló mértékű emelést irányzott elő a munkavállalói oldal, ez bruttó 260 ezer forintot jelent. Ez végül meg is történt.

5. VKDSZ tárgyalások:

Az első hullám idején is tapasztalható volt, hogy a helyben keletkező problémákat több esetben nem lehetett kezelni. A VKDSZ beavatkozása után azonban pozitív irányba változtak az események. Ezekről a pandémiát áttekintő anyagunkban részletesen olvashattatok. A második hullámban is érzékelhető, hogy a VKDSZ bevonása a helyi ügyek megoldásába eredményekhez vezet (pl. egyes fürdők esetében) vagy felgyorsít folyamatokat (önkormányzati vízművek támogatása).

Nemzeti Vízművek: A Nemzeti Vízművek vezérigazgatója rendszeres tárgyalásokat kíván tartani a cégcsoporthoz tartozó cégek vezetőivel, melybe a szakszervezetet is bevonná. A VKDSZ elnöke a Nemzeti Vízművek vezérigazgatójánál levélben kezdeményezte a bértárgyalások megkezdését. Szeretné, ha az állami bértámogatás az önkormányzati tulajdonú vízművekre is vonatkozna, mint ahogy ezt a KVKE-en is többször kérte a VKDSZ.

A Nemzeti Vízművek vezérigazgatója válaszában a vírus-járvány miatt kihirdetett vészhelyzetre hivatkozva kéri a szakszervezetek türelmét. A harmadik hullám vége után tartja célszerűnek a bértárgyalások elindítását.

KSZ tárgyalások a BGYH Zrt.-nél: Hónapok óta folynak a tárgyalások a KSZ megújításával kapcsolatosan. A módosítást a munkaadó kezdeményezte, s a maratoni egyeztetésbe a VKDSZ elnöke és munkaügyi szakértője is belépett. Vannak részeredmények, de a végső megállapodás még váratott magára.

Alföldvíz: Az Alföldvíz Szakszervezet képviselői, Bende Flóra és Miskéri László valamint a VKDSZ elnöke Fürjes- Gábor József, egyeztető tárgyalást folytatott a Nemzeti Vagyon Kezelésért Felelős Tárca Nélküli Miniszter hivatalában 2021. szeptember 9.-én. A kapott tájékoztatás szerint az ALFÖLDVÍZ Zrt. egyben marad, a Nemzeti Vízművek Zrt. szakmai irányításával. Szakszervezeti oldalról más gondok mellett elmondták, hogy a munkabérek megalázóan alacsonyak Kérésük volt, hogy a bérfelzárkóztatás soron kívül megvalósuljon meg. Kérdésük volt továbbá, hogy a többségi állami tulajdonba kerülés esetén kell-e attól tartani, hogy munkavállalói létszámot csökkentik vagy terveznek-e esetlegesen kiszervezést? A válasz mindkét kérdésre nemleges volt.

6. Fürdőágazati helyzetkép:

A 2020-as év tavaszi első hullám idején csak egyes fürdőknél volt kisebb mértékű létszám leépítés, de a második hullám a működőképesség szélére sodorta az ágazatot. A létszámleépítés mellett egy másik kényszerű munkáltatói eszköz a részmunkaidő alkalmazása, amit a fürdők

75 %-a tervezett alkalmazni, vagy már be is vezette ezt az intézkedést.

A második hullámban a kormány gazdaságvédelmi intézkedései szinte alig segítettek az ágazaton. **A 2020. évi nyár fellendítette a turizmust de a KSH adatai szerint a turizmus a 2019-es, járvány előtti időszak szintjét még nem érte el.**

Az ágazat helyzete nem javult az új esztendőben sem. Ugyan az új ágazati bértámogatási programban már előre is lehet igényelni a támogatást, mégis a fürdők nagy részénél az 50 %-os önerő biztosítása is kigazdálkodhatatlan. A Magyar Fürdőszövetséggel is egyeztetve Varga Mihály pénzügyminiszterhez és Guller Zoltánhoz a Magyar Turisztikai Ügynökség vezérigazgatójához is fordultunk levelünkkel, melyben felhívtuk a figyelmet az ágazat kilátástalan helyzetére és kértük a fürdő újra nyitási akcióterv támogatását.

7. Ágazati Párbeszéd Bizottságok:

2021-ben az ÁPB-k újra regisztrációja volt szükséges, lejárt az 5 éves mandátum. Ehhez számos technikai lépést, adatgyűjtést, adminisztrációt kell elvégezni. A megújítás sikeres volt, így Július 22-i dátummal megkaptuk az ÁRMB-től (Ágazati Részvétel Megállapító Bizottság), hogy megalakult a Víziközmű ÁPB. A Magyar Víziközmű Szövetség (MaVíz) a munkaadói oldal képviselője lett, míg a munkavállalói oldalt a VKDSZ alkotja és képviseli. Öt évig ismét az egyetlen reprezentatív szakszervezeti szövetség vagyunk az országban a víziközmű ágazatban.

Az idén közel 2 millió Ft-ra pályázhattunk. Ebből az alábbi programokat tervezzük finanszírozni: A VKDSZ 2021. évi EPSU tagdíja, egy nemzetközi konzultáció a víziközmű- és a fürdőszolgáltatási ágazatok szlovák és magyar társszervezeteinek részvételével és az évenként megrendezett érdekvédelmi konferencia a VKDSZ tisztségviselői számára.

Sajnos a járvány miatt a nemzetközi találkozó elmaradt.

8. Az Érdekvédelmi konferencia a VKDSZ tisztségviselői számára:

A szigorú covid-előírások ellenére nagy számú jelentkező részvétele mellett zajlott a VKDSZ szokásos éves érdekvédelmi konferenciája, ahová az ágazatban működő, más szövetséghez tartozó szakszervezetek képviselőit is

meghívtuk. A program egyik fő célja volt, hogy az idei évben az ágazati KSZ kiterjesztését meg kívánjuk kezdeni, és hogy ehhez minél szélesebb ágazati támogatást érjünk el legalább a munkavállalói oldalon. Ha elérjük a kiterjesztést, akkor minden, az ágazatban dolgozó munkavállalóra és minden cégre vonatkoznak az ÁKSZ előírásai függetlenül attól, hogy működik-e ott szakszervezet vagy sem. Természetesen ez a helyi KSZ-eket nem érintené, hiszen ha a helyi jobb feltételeket tartalmaz, az érvényben marad. Fontos téma volt a VKDSZ szervezeti változásainak megismertetése és elfogadtatása a tagszervezeti képviselőkkel. Nagyon várt volt a Nemzeti Vízművek humánstratégiájáról szóló előadás is.

Dr. Csernus Imre pszichiáter a „félni vagy nem félni” témakörében készítette fel a jelenlévőket az érdekvédelmi munkára, s az ahhoz szükséges önbecsülés, magabiztosság és felelősség belső megerősítésére.

Dr. Tóth Hilda, az MVT SZ (Munkaügyi Tanácsadó és Vitarendező Szolgálat) képviselője az egységes ágazati foglalkoztatási szabályokról és az ágazati kollektív szerződés fontosságáról tartott előadását. Nemeskéri Gyula a VKDSZ szervezetfejlesztésének és ezzel kapcsolatos érdekérvényesítési potenciáljának növekedése témájában igyekezett meggyőzni a hallgatóságot arról, hogy erős, ütőképes központi apparátus nélkül a mai feltételrendszerben nagyon nehéz működni és sikeresnek lenni. Fábrián György ráerősített az ágazat egyre fontosabb szerepére, pl. bérmegállapodások területén. Ő is az összefogásra hívott fel. Fontos téma a VKDSZ szervezeti változásainak megismertetése és elfogadtatása. Az országos szerveződés több szabadságot ad az ágazati szakszervezetnek, de kevesebbet a helyi szervezeteknek. A másik oldalról pedig egy hatékonyabb, szakmailag felkészültebb szövetséget lehet működtetni. Az egyre feljebb csúszó döntési szintek, a több utas ügyintézés miatt fontos, hogy ütőképes szervezettel képviseljük az ágazat munkavállalóit, mint egyetlen reprezentatív ágazati szakszervezeti szövetség.

A második napon beszámolt az aktuális működéséről a két nagy VKDSZ támogatásával alakult szervezet vezetője is. Török László a Bizalom Önkéntes Nyugdíjpénztár eredményeiről, míg Kabai Tibor a Vízfolyam Közhasznú Nyugdíjas Szövetkezet sikereiről tartott ismertetőt.

A Bizalom Önkéntes Nyugdíjpénztár a jó befektetés politikának köszönhetően növelte vagyonát. A tíz éves hozamráta a különböző portfóliókban 5,43 és 6,5 %, míg a 15 éves 6,05 és 7,48 % között változott. A tagdíj 10 éve 5 000.- Ft/hó, mely 2022-től 6 000 Ft lesz.

A Nemzeti Vízművek Zrt. vezérigazgatója, Volencsik Zsolt és HR projekt vezetője, Nagy Attila tartotta tájékoztatót, mely a Nemzeti Vízművek HR stratégiájának részleteibe engedett betekintést. Elhangzott, hogy volt munkaerő hiány, de a pandémia visszavetette ezt, okok: öregedés, kivándorlás, külföldi cégek itthon toboroznak. Új forma volt a távmunka és a home-office. A legnagyobb kihívás azonban, hogy meg tudják tartani az embereket és képezik őket úgy, hogy legyen jövőképük. Új innovatív HR-re van szükség, figyelni kell a munkavállalói elvárásokra. Rohamosan fejlődik a digitalizáció. 2020-ban a tulajdonos NVTNM kiadta az irányelveit. Ezekre alapulva, ezek figyelembe vételével készült a koncepció.

Az elkötelezettséget növelni kell. Fontos az intenzív kapcsolattartás, a karrier lehetősége, a teljesítmény alapú motivációs rendszer. Nem nélkülözhetők a rugalmas munkaszervezési formák. A juttatásokat változatosan kell kialakítani. A rendezvény a szokásos szakmai, érdekvédelmi kérdéseken túl egy tényleg ágazati szintű összefogásra is lehetőséget adott. A VKDSZ felhívást intézett az ágazat valamennyi szakszervezetéhez és munkavállalójához, hogy támogassák a Többszámú KSH kiterjesztését a teljes ágazatra. Az itt közreadott közös nyilatkozatot a későbbiekben szinte minden szervezet elfogadta.

9. LIGA Szakszervezetek:

A járvány alatt alig hallottunk a szakszervezetekről, pedig gyakran volt fontos szerepük a történetekben. A LIGA Szakszervezetek is aktívan – s gyakran eredményesen – küzdött a pandémia miatti hátrányok kiküszöbölésében. A Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumán /VKF/, a Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács (NGTT)-hez is javaslatokat nyújtottak be a munkavállalók érdekében. A LIGA Szakszervezetek által kezdeményezett panaszokat a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) Szervezkedési Szabadság Bizottsága kivizsgálta. A regionális referens kollégáik 2020-ban – a vírusjárvány ellenére is – folyamatosan álltak tagszervezetek rendelkezésére, számos esetben láttak el a szóbeli, írásbeli és személyes tanácsadást.

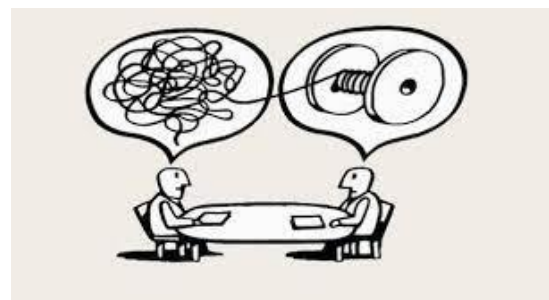
10. Sikeres befektetés a VKDSZ-nél:

A szűkös anyagi lehetőségek között is a VKDSZ igyekszik tartalékot képezni. Ebből akár sztrájkfinanszírozásra, akár üdülvásárlásra, akár más, hasznos befektetésre is juthat. A VKDSZ pénzügyi tartalékai bróker segítségével befektetésre kerültek, mely eredménye mintegy 20 %-os (11 milliós) hozamot eredményezett az elmúlt pár évben.

11. Összefoglaló:

A Nemzeti Vízművek Zrt. megalakulása erős jele annak, hogy az évek óta emlegetett ágazati stratégia megvalósítása elindult. A humánstratégia sejteni enged, hogy a Nemzeti Vízművek (s e mögött a kormányzat) a valóságban is elkötelezett a munkavállalók érdekeinek figyelembe vétele mellett. Igaz, hogy emellett ott van az a felismerés is, hogy a munkaerő hiány, az elvándorlás, a nem túl magas bérek, az elöregedés, a szakember utánpótlás akadozása súlyos gondokat okozhat az ágazat működésében.

A döntési szintek „felcsúszása” és a covid-időszak változásai a foglalkoztatásban, bérezésben hirtelen felélénkítették a helyi- és nagyon gyakran az ágazati szakszervezet életét, fokozták az ágazati szintű szociális párbeszéd fontosságát és gyakoriságát is. Sok alkalommal kellett

segíteni a helyi ügyekben annál is inkább, mert a menedzsment is másképp reagált, hogy nemcsak a saját beosztottai, de az ágazati szakszervezet vezetője(vezetői) ültek vele szemben. A több okból szorító költségvetési nyomás az idei évben csökkent az apparátus átszervezésével. A munkavégzés szempontjából nem a legoptimálisabb megoldást kellett választanunk, de anyagi helyzetünk stabilizálódott. Tovább kell menni a szervezatkorszerűsítés útján. A következő ciklus megkezdéséig pedig változtatni kell.

A TKSZ kiterjesztés radikális és gyökeres változást hozna az ágazat azon részeibe, ahol nem működik szakszervezet.

Céljaink hasonlóak az elmúlt évek céljaihoz, a rendelkezésre álló eszközeink viszont nem jó tendenciát mutatnak. Az összefogásra most még fokozottabban szükségünk van –belül is és kívül is.

Ádám Róbert János
ügyvezető